

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1566 usque ad annum 1572

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1772

VD18 90118634

§. 20. Exercitus in Germania a Principe Oranio conscriptus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67213](#)

Sæcul. XVI. incendio, illud haud ita facile restin-
A.C. 1568. gui posset, viresque Hispaniæ Regis,
 quæ melius contra Turcam infestum fa-
 miliæ Austriacæ hostem verterentur,
 hac ratione distraherentur, ac proin
 debiliores forent, quam ut in iis pre-
 sidii quidquam Germaniæ fines ponere
 valerent.

§. XX.

*Exercitus in Germania a Princi-
Oranio conscriptus.*

*Thuan. &
Strad. l.c.*

Carolus ea de re in primo statim col-
 loquio enixe cum Philippo egit, sed
 tardius id factum, cum jacta semel alea
 Hispaniæ copiæ, & Albanus Dux ipse
 tuto, & salva existimatione sua revoca-
 ri haud possent, nam ad famam perti-
 nere existimabat, ne consilii nuper re-
 clamantibus cunctis Principibus fœde-
 ratis initi tam cito pœnitentia duci vi-
 deretur: cum autem se non mediocri
 apud Imperii ordines ob id invidia pre-
 mi intelligeret, scripto Germanica lin-
 gua exarato, & publicato se purgabat,
 & exaggerato perduellum crimini con-
 silii sui rationes niti, atque ad oppri-
 mendos seditiosos se æquitatis legibus
 adstringi pluribus demonstrabat: quo-
 circa bellum utrinque continuatum: in-
 terim Oranius Princeps ex Germania
 copiosum contraxit exercitum, hisque co-

piis

æcul. XVI.
A.C. 1568.

piis auctus ineunte Mense Septembri
trajecto Rheno ad S. Viti oppidum suæ
ditionis locum pervenit, inde vero trans-
eundi copia a Clivensi Duce petita Lu-
dovicus Nassovius, qui post acceptam
Gemmingensem cladem fese ad Ora-
nium Fratrem suum contulerat, A-
rembergam cæso Hispanorum præsidio
vi cepit, ac postea Carpensem arcem,
& Eppenam inter Coloniam Agrippinæ,
ac Duram, atque Hornefonam, nec-
non Vilenam Culemburgi Comitis arcem
in potestatem redegit. His factis Aquis-
grano grandem pecuniam imperavit, ac
in Rheno circiter octodecim navigia
Italicis mercibus onusta intercepit, quas
tamen Institoris magna pecunia rede-
merunt: cæsæ etiam fuere aliquot re-
giae cohortes prope castrum Noctei-
mum: ibi autem longo tempore hæ-
rente Principe Oranio, cum incertum
effet, an Lucemburgensem agrum, vel
Belgium, aut potius Gallias peteret,
Albanus Dux, cum Burgundiæ Comita-
tui, quamvis ad illius defensionem ex-
foedere Helvetii essent devincti, peri-
culum imminere metueret, Vergio
Chamlitæ Comiti Provinciæ Praefidi
pecuniam a mensariis grandi fœnore ac-
ceptam submisit, ac Norcarmio Baroni,
Comiti Rutio, & Christophoro Mon-
dragonio Damvillerii Praefecto præce-
Hist. Eccles. Tom. XLVIII. S. pit,

Sæcul. XVI. pit, ut conscriptis equitibus, ac pe-
A.C. 1568. ditibus ei, si casus ferret, præfio el-
 sent: mox vero, & Casparum Roble-
 sium cum legione sua ad eas partes ab-
 legavit, dato ei negotio, ut Antonius
 Berrius Didaci Caruajali signifer cum
 quinquaginta delectis Hispanis Limbur-
 gensi arci imponeretur.

Nihilominus rebus ita provide di-
 spositis Albæ Dux præpedire haud po-
 terat, quin Oranius Princeps trajectu-
 Mosa prope Tungros Leodiensis ditio-
 nis oppidum castra metatus Trudono-
 polin caperet. Verum eundem Albæ
 Dux tam presso pede insequebatur, il-
 lumque tam arce cingebat, ut Prin-
 ceps crebra, ingentique clade consum-
 ptus viginti novem omnino vicibus ca-
 stra figere, moxque ea loco movere com-
 pelleretur, atque ad tantas redigere-
 tur angustias, ut omnino incertus hæ-
 reret, quorū suā copias conduceret;
 meditabatur equidem in Gallias auffu-
 gere, suum exercitum Condæo Princi-
 pi juncturus, verum illius milites te-
 comperta in tam apertas erumpabant
 indignationes, ut illos militari sacra-
 mento solvere, ipsusque in Germaniam
 fecedere cogeretur.

§. XXI.

*Pii V. Papæ studium in tuenda Rv-
 ligione.*

Tam